

POSTANOWIENIE

Dnia 11 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **J.T.**,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 11 marca 2026 r.,
wniosku obrońcy skazanej
o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego A.D.,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego A.D. od rozpoznania sprawy IV KO 18/26.

UZASADNIENIE

Obrońca skazanej J.T. pismem z dnia 23 lutego 2026 r. (k. 21 i n.) złożył wniosek o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego A.D. od rozpoznania wniosku o wznowienie postępowania, zarejestrowanego pod sygn. akt IV KO 18/26, z uwagi na niespełnienie wymogu instytucjonalnej bezstronności z uwagi na fakt powołania jej przez Prezydenta RP na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w wyniku uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został ukształtowany na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3). Uzasadniając swój wniosek obrońca skazanej odwołał się do uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020

r., sygn. akt BSA I - 4110 - 1/20 (*OSNKW 2020/2/7, LEX nr 2784794*) oraz w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (*OSNK 2022, z. 6, poz. 22, LEX nr 3348360*), a także do orzecznictwa trybunałów europejskich, jak również przytoczył szereg wcześniejszych orzeczeń Sądu Najwyższego, w których wyłączono SSN A.D. od udziału w rozpoznawaniu spraw.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Konsekwencje związane z powołaniem SSN A.D. na urząd sędziego Sądu Najwyższego w wyniku uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został ukształtowany na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3), były już przedmiotem licznych, wcześniejszych orzeczeń powołanych we wniosku, a Sąd Najwyższy, dzieląc wyrażone tam zapatrywanie prawne, odsyła do wyrażonych tam poglądów (*zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 października 2024 r., V KK 337/24; z dnia 11 października 2023 r., II KK 393/23; z dnia 25 marca 2025 r., I KK 39/25; z dnia 30 września 2024 r., IV KO 40/24*).

Jeśli chodzi o samą kwestię wadliwości powołania sędziów, związaną z udziałem w procesie nominacyjnym Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 3), to zagadnienie to było przedmiotem obszernej analizy w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I - 4110 - 1/20 (*OSNKW 2020/2/7, LEX nr 2784794*) oraz w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (*OSNK 2022, z. 6, poz. 22, LEX nr 3348360*).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego powszechnie akcentuje się, że „sędzia ulega wyłączeniu, nie tylko wówczas, gdy istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie (art. 41 § 1 k.k.), ale również w sytuacji, gdy orzekanie przez sędziego w danej sprawie

mogłoby prowadzić do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPC i uznania, że taki skład orzekający w ogóle nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą” (*postanowienia SN: z dnia 6 lipca 2022 r., IV KO 66/22, LEX nr 3405631 z dnia 13 października 2021 r., II KO 30/21; z dnia 28 kwietnia 2022 r., IV KO 32/22; z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22*). „O potrzebie zastosowania instytucji wyłączenia sędziego decyduje między innymi ocena, czy dla postronnego obserwatora zachodzą w realiach sprawy takie okoliczności, które w odbiorze społecznym mogą budzić wątpliwości co do bezstronności sędziego. Okolicznością mogącą wywołać tę wątpliwość może być m.in. tryb powołania sędziego Sądu Najwyższego na urząd. Sąd Najwyższy ma zatem obowiązek wyłączyć sędziego także wówczas, gdy orzekanie przez sędziego w sprawie mogłoby realnie prowadzić do znacznie poważniejszych uchybień, a więc do naruszenia standardu niezależności i bezstronności gwarantowanego przez art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i uznania, że taki skład orzekający w ogóle nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą, co mogłoby skutkować m.in. odpowiedzialnością odszkodowawczą Państwa” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2024 r., V KK 337/24*).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[WB]

[a.ł.]